

Do 20 let z rodiny odchází 39 % mladých. Bez pomoci rodičů se obejde jen polovina dětí, děti z dětských domovů jsou na vše samy.

- Mladí potřebují pomoc i po dovršení plnoletosti – až polovina se ještě ve třiceti pravidelně obrací na rodiče kvůli penězům i úřadům
- Děti z dětských domovů přicházejí do života stejně nepřipravené, ale nevědí, kde si říci o pomoc
- Nadační fond Veroniky Kašákové s každoroční podporou společnosti Oriflame se snaží tento hendikep překonat

Čtyři z deseti českých dětí opustí rodinné hnízdo, než oslaví 20. narozeniny. 90 % mladých ale zůstává s rodinou v kontaktu, a i nadále chodí za svými rodiči pro radu, pomoc s domácností nebo i pro peníze. Jak zjišťoval Oriflame v instantním průzkumu agentury IPSOS, například bez finanční výpomoci se obejde jen necelá polovina mladých. V nejmladší věkové kategorii, do 22 let, si pro kapesné chodí (i když už bydlí samostatně) každý týden každé šesté dítě. Děti z dětských domovů odcházejí do světa zhruba ve stejnou dobu, každý rok jich opustí české dětské domovy na sedm stovek. Když nevědí, jak zaplatit složenky, nebo nemají na nájem, obracejí se na ty, které znají ze svého pobytu v dětském domovu – tety, anebo průvodce, které jim poskytuje už pět let Nadační fond Veroniky Kašákové a které pomáhá hradit společnost Oriflame.

V 18 na vlastní nohy

Odcházejí za svobodou nebo bydlet s partnerem, samostatného života se přesto bojí. Do 20 let odejde z domova 39 % mladých. Dívky přitom opouštějí domácí jistoty rychleji – do dvaceti let je to skoro polovina.

Jak vyplývá z instantního průzkumu agentury Ipsos pro společnost Oriflame, která se během dubna 2021 ptala 500 mladých lidí mezi 18 a 34 lety, do velkého světa se přitom více než polovině dětí moc nechtělo. „Třetinu znervózňovalo, zda na samostatný život budou mít peníze, každý šestý se bál, že přijde o blízký vztah s rodinou. Na život na vlastní pěst se vlastně těšilo jen 44 procent dětí,“ shrnuje Ivo Kalík, generální ředitel Oriflame ČR a SR.

I děti z dětských domovů velký svět láká i děsí. Každý rok, po dokončení středoškolského a vysokoškolského vzdělání, brány ústavů opouští více než 700 dětí. Podle výzkumu realizovaného minulý rok pod záštitou Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích touží po svobodě a samostatnosti. „*Chtějí založit rodinu, spojit se se svou vlastní rodinou, chtějí světu dokázat, že jsou ho hodny. Na druhou stranu se bály nového začátku a samostatnosti, která je tedy jak lákadlem, tak strašákem. Oproti ostatním dětem se bojí i samoty a nulové opory v okolí,*“ shrnuje výsledky výzkumu, který vyšel v aktuálním čísle International Journal of Health, New Technologies and Social Work¹, Aneta Witzanyová.

Ač dospělé, pořád potřebují pomoc

Devět z deseti dětí zůstává s rodiči v intenzivním kontaktu i v dospělosti. Jedním z důvodů je to, že i když spolu nebydlí, maminka nebo tatínek jsou stále přítelem na telefonu.

Nejčastěji mladí potřebují pomoci s penězi. Bez finanční výpomoci se obejde jen necelá polovina mladých. „*Co je alarmující, je pak množství čerstvě dospělých, kteří žijí sami, ale přesto s penězi nevyjdou,*“ doplňuje generální ředitel Oriflame Ivo Kalík a pokračuje. „*Každý šestý si rodičům řekne o peníze každý týden. A mají velké štěstí, že mají za kým jít. Sám budu muset doma zjistit, jak by mé děti řešily nedostatek peněz, kdyby nemohly přijít za námi.*“

Nejčastěji pak zázemí rodiny využívají mladí pro pomoc s kontaktem s úřady, řemeslníky. Tady se sebevědomě cítí jen třetina mladých. Nejvíce se praktického života obávají mladí do 22 let. Polovina z nich potřebuje asistenci rodičů každý měsíc.

„*Ale aspoň se mají koho zeptat, za kým jít,*“ komentuje Veronika Kašáková s tím, že problém přechodu do normálního života není jen problém dětí z dětského domova. „*Informace a nařízení se stále mění, je těžké se v nich vyznat, často jsou nesrozumitelné. A mladí, všichni mladí, se prostě stydí přiznat, že tomu jazyku nerozumí. Spousta příběhů se špatným koncem by se dala vyřešit ihned v začátku.*“

Pomoc je, ale musíme o ní vědět

Děti z dětských domovů odcházejí s jednorázovým příspěvkem, tzv. odchodným, 25 tisíc Kč, které někde doplňují praktickým balíčkem. „*Když mají štěstí, mohou přejít z dětského domova, což je taková pětihvězdičková škola v přírodě s veškerým servisem, minimem povinností a zodpovědnosti, do některého ze 242 cvičných bytů. Většina ale jde rovnou do podnájmu, čeká je kolotoč kaucí, zařízení bytu, hledání práce. To vše s mizivou představou o hodnotě peněz a výši všech nákladů. Já sama jsem tvrdě narazila,*“ vypráví ze svých zkušeností Veronika Kašáková.

Její nadační fond se už pět let stará o to, aby stejně jako ostatní děti měly i děti z dětských domovů možnost obrátit se na někoho, kdo jim v případě potřeby pomůže. Prevence v tomto případě pomáhá předcházet problémům, které některé děti z dětských domovů při startu do samostatného života mají. Podle údajů Ministerstva vnitra z roku 2016 má 31 % dětí z dětských domovů problémy s drobnými krádežemi, drogami, alkoholem, ale i prostitucí nebo gamblerstvím.

Pro hladký vstup do dospělosti

Společnost Oriflame spolupracuje s Nadačním fondem Veroniky Kašákové už od roku 2017. Od roku 2020 podporuje Oriflame projekt Restart a díky příspěvku 500 tisíc korun ročně společně pomáhají provést děti z dětských domovů úskalími prvních samostatných kroků: nalezením bydlení, práce nebo plánováním financí. Cílem je, aby pomoc získalo každé dítě, které o ni stojí.

¹ Witzanyová A, Velemínský M (2021). Quality of Life of Children in Children's Homes in the Czech Republic. International Journal of Health, New Technologies and Social Work 2021; 16(2):89-97. e-ISSN 2644-5433.

Veronika Kašáková strávila v dětském domově patnáct let. Opouštěla ho sice s maturitou, ale chyběly jí základní praktické dovednosti. V roce 2016 založila NFVK a následně program Restart, který se stará o to, aby to ostatní děti neměly tak těžké. Díky projektu Restart už během pobytu v domově získá dítě průvodce, který mu pomáhá i po odchodu.

I tento rok věnuje společnost Oriflame 500 000 Kč na aktivity průvodců. Prvních 84 350 Kč vybrali členové Oriflame mezi sebou během akce *S Oriflame pro lepší vstup do dospělosti*.